

เทศน์เช้า วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๕๔

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จมาธรรม แสงสว่าง.. สร้างบารมีมา เป็นพระโพธิสัตว์ แล้วพอเราออกมาประพฤติปฏิบัติ คั่นคว่าอยู่ ไปทำทุกรกิริยาอยู่ ๖ ปี นี่ทำทุกรกิริยา เห็นใหม่ ความทุกข์อันนั้นไม่ใช่ความจริง จนศึกษามาจนคั่นคว่ามาจน ตรัสรู้เองโดยชอบ วางธรรมและวินัยอันนี้ไว้

ธรรมและวินัยอันนี้ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าตามความเป็นจริง เราปฏิบัติจริง รู้จริง เห็นตามความเป็นจริง เห็นใหม่ เราเป็นลูกศิษย์กรรมฐานใช่ไหม กรรมฐานคือ ความที่เราจะประพฤติปฏิบัติตามครูบาอาจารย์ของเรา ฉะนั้นลูกศิษย์กรรมฐานมันต้อง ! ต้องไม่ตื่นตี เราจะไมตื่นไปแบบโลกเขา โลกเขานี้พอฟังข่าวสิ่งใดแล้วก็ตื่น ตื่นตามไป นี่เห็นลมพัดใบไม้ไหวก็ตื่น ทุกอย่างก็ตื่น

สิ่งนี้ก็เหมือนกัน เราเป็นลูกศิษย์กรรมฐาน เรารู้จริงใช่ไหม.. อวิชาคือความไม่รู้ วิชาคือความรู้จริง ถ้าเราไม่รู้สิ่งใดเป็นความจริงและสิ่งใดเป็นความไม่จริงเราจะแก้ไขสิ่ง นั้นได้อย่างไร สิ่งนั้นถ้าเราเป็นลูกศิษย์มีครูบาอาจารย์ เรารับทราบไว้ เรารู้ไว้

เรื่องอย่างนี้ เห็นใหม่ ดุติ เวลาการเกิด เวลานกลางเกาะบนต้นไม้ลงนิ่มนวลมาก เวลามันจะบินขึ้นไป มันพยายามบินขึ้นไปต้นไม้ที่มันขึ้นไปหมดเลยเพราะมันต้อง คิดตัวมันขึ้นไป นี่การเกิดมันมีแต่ความพอใจ แต่การจะจากไปไม่มีใครพอใจทั้งนั้น แหละ นี่คือการเห็นของโลกนะ

โลกตื่นกลัวกัน.. เกิดเป็นความชอบ เกิดมาเรามีแต่ความชื่นใจดีใจกัน นี่ว่า ตระกูลเราจะมั่นคงแข็งแรง เวลาตายไปๆ เวลาผู้ที่ล่วงไปตายไป ตายไปเราก็มีความ เสียใจเพราะอะไร เพราะเรามีวิชา เรามีความไม่รู้ไง แต่ครูบาอาจารย์ของท่านมีความรู้จริงของท่าน เห็นใหม่

การเกิดและการตายมีค่าเท่ากัน ฉะนั้นสิ่งที่มีค่าเท่ากัน จิตใจอันนั้นมันไม่เพิ่มให้โรคร้ายไข้เจ็บนี้มันลูกกลมไ้ แต่มันเป็นความจริงไ้ เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย เราก็เจ็บไข้ได้ป่วยร่างกายด้วยไข้ใหม่ แล้วก็เจ็บไข้ได้ป่วยหัวใจด้วยไข้ใหม่ หัวใจมีแต่ความสั้นไหว หัวใจมีแต่ความทุกข์ระทมไข้ใหม่

แต่เวลาครูบาอาจารย์เรานี้ละ “การาหะเว ปัญจักขันธา.. ชั้นชั้นเป็นภาระอย่างยิ่ง”

ธาตุ ๔ ธาตุคือร่างกาย.. ธาตุ ๔ ร่างกายคือความรู้สึกนึกคิด มันเป็นภาระอย่างยิ่ง ! ถ้ามันเป็นภาระอย่างยิ่ง แต่เราเข้าใจมันแล้วไข้ใหม่ เราก็บริหารจัดการมันไข้ใหม่ นี้ก็เหมือนกัน ถ้าเรารู้ว่าสิ่งใดเป็นความจริงขึ้นมาแล้วนี้เราให้มีหลักของเราไ้

ถ้าเรามีหลักของเราเราจะไม่ตื่นไปกับโลกเขา ถ้าโลกเขาตื่นไป นี้เวลาเราตื่นกันอยากช่วยเหลือกันนี้เฮไปกันไปก็เฮกันมา มันไม่เป็นประโยชน์หรือ เรารับทราบของเราไ้ เรารู้ตัวของเราไ้ แล้วเราก็ไม่อยากจะให้ทุกคนเป็น

ด้วยความปรารถนา เห็นใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนา รื้อสัตว์ชนสัตว์ ไม่ใช่รื้อสัตว์ชนสัตว์ที่ร่างกายเรานะ รื้อสัตว์ชนสัตว์ความรู้สึกนึกคิด หัวใจนี้ให้พ้นจากทุกข์ไป ถ้าจะรื้อสัตว์ชนสัตว์นี้ถึงญาณว่าบารมีธรรมมีแก่กล้า บารมีธรรมนั้นสมควรใหม่ ถ้าไม่สมควรพูดอย่างไรเขาก็ไม่เข้าใจ

นี้เราก็อึดตัวถือตนกันนะว่าเราเป็นลูกศิษย์กรรมฐาน เรามีครูมีอาจารย์เป็นคนชี้หน้าเรา เรามีครูบาอาจารย์สั่งสอนเรา แต่พอเวลาเหตุการณ์เกิดขึ้นมาทำไมมันตื่นกลัวกันไปหมดละ ทำไมเราสั้นไหวกันไปหมดละ เราต้องมีจุดยืนสิ เราต้องมีจุดยืน มันเป็นความจริงอย่างนี้ โลกมันเป็นความจริงอย่างนี้ แล้วเราเกิดมาสู่ความจริงอย่างนี้แล้ว สิ่งที่เป็นความจริงอย่างนี้ แล้วเกิดมานี้ใครทำคุณงามความดี ทำอกุศลในโลกลนี้ไ้มากขนาดไหน

ครูบาอาจารย์เราเกิดขึ้นมา เช่น หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านอุทิศชีวิตท่านทั้งชีวิตนะ ท่านอยู่ป่าอยู่เขา เห็นใหม่ เวลาหลวงปู่มั่นท่านเล่าให้หลวงตาฟังว่า “เราไม่มีเวลาว่างเลย เราไม่มีเวลาว่างเลย” ท่านเทศน์ว่าการ แต่เทศน์ว่าการสิ่งที่เราไม่รู้ไม่เห็น ท่านรับผิดชอบของท่าน ท่านวางรากวางฐานไ้ ข้อปฏิบัติให้เป็นประโยชน์กับเรา

นี่ ! เวลาเกิดขึ้นมาแล้วใครทำประโยชน์ละ ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำประโยชน์ทั้งชีวิตของท่านแล้ว ท่านทำประโยชน์สำหรับตัวท่านก่อน ท่านทำประโยชน์กับตัวท่าน ท่านเข้าใจของท่านตามความเป็นจริงแล้วท่านจะไม่มี ความสิ้นใจแบบโลกๆ เขาไป แล้วยังออกมาทำประโยชน์กับสังคม ประโยชน์กับโลก ประโยชน์กับประเทศชาติ ประโยชน์กับเรา เป็นผู้ที่สั่งสอนเรา เป็นหลักชัยของเรา เป็นที่จุนเจือของเรา

นี่เวลาท่านเจ็บไข้ได้ป่วยมันก็เป็นเรื่องธรรมดาใช่ไหม มันเป็นเรื่องธรรมดาของธาตุขันธ์ที่มันเสื่อมสภาพไปเป็นธรรมดา แต่ธรรมดาแล้วนี่ทุกคนก็ต้องรักษาใช่ไหม ทุกคนรักษาทุกคนก็ต้องดูแลเป็นธรรมดา สิ่งที่เป็นธรรมดาแต่พอเรารู้ขึ้นมาแล้ว เห็นไหม เรารู้ไว้ เรารู้ของเรา มันเป็นเรื่องสัจธรรม สัจธรรมแสดงตัวแล้ว..

เวลาเราเป็นกรรมฐาน ลูกศิษย์กรรมฐานนี่เราอยากรู้ เราอยากจะทำนาเป็น เราอยากจะทำบุญของเราได้ สิ่งนี้เวลาสงครามมันไม่เกิดใครก็ว่าเป็นนักรบทั้งนั้นแหละ เวลาสงครามไม่เกิดใครก็เก่งทั้งนั้นแหละ เวลาสงครามเกิดขึ้นมามันจะมีใครเข้าไปสู่สงครามบ้าง เวลาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นไหม เวลาข้างสารเข้าสู่ศึก เป็นสัตว์อาชาไนย จะไม่กลัวคมธนู ไม่กลัวคมดาบของใครทั้งสิ้น จะบุกเข้าไปในแนวรบนั้น

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเกิดภัยขึ้นมา ภัยมรณะ ภัยต่างๆ เกิดขึ้นมา เราจะอ่อนแอได้อย่างไร.. ถ้าเราอ่อนแอ พอเราอ่อนแอขึ้นมา คุณี ทางการแพทย์ใช่ไหม ถ้าพูดถึงเครียด พูดถึงสิ่งต่างๆ เห็นไหม มันทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บได้ แต่ถ้าจิตใจเราปลอดโปร่ง สิ่งนี้ร่างกายมันก็เป็นสภาพของมันอย่างนั้นละ แล้วถ้าเรารักษาขึ้นมา มันไม่ไปลุกลามให้จิตใจมันทำให้เกิดสภาพที่ทำให้มันเกิดขึ้นมา.. ฉะนั้นเราต้องมีจุนเจือของเรานะ เรารับรู้ เรามีวิชา มีความรู้ คนที่เขาเป็นเหยื่อของสังคมเพราะอะไร เพราะความโลภความอยากได้ของเขาเขาถึงโดนหลอก โดนต่างๆ มาตลอด

นี่ก็เหมือนกัน เราเข้าใจตามความเป็นจริง ตามวิทยาศาสตร์ ตามวิชาการ.. มันเป็นอย่างนี้ มันเป็นอย่างนี้ เราต้องยอมรับความจริง ถ้าเรายอมรับความจริง เราไม่ได้ต้องการให้มันเป็นอย่างนี้หรอก แต่มันเป็นอย่างนี้เอง นี่มันเป็นสัจจะความจริงขึ้นมาเอง เห็นไหม สัจจะความจริงเป็นอย่างนี้

ในเมื่อสัจจะความจริงเป็นอย่างนี้ เรารับทราบรับรู้แล้วนี่เรารักษาหัวใจของเรา เราจะรักษาหัวใจของเรา เราก็ภาวนาของเรา ต้องการให้ครูบาอาจารย์ของเรามีความ ร่วมเย็นเป็นสุข ในเมื่อเป็นอย่างนี้เราก็รักษา เราก็ดูแลครูบาอาจารย์ของเราไป

ครูบาอาจารย์ของเราท่านทำประโยชน์ไว้มากแล้ว ประโยชน์กับตัวท่านก็ทำไว้มากแล้ว ประโยชน์กับโลกก็ทำไว้มากแล้ว แล้วท่านเป็นครูบาอาจารย์ของเรา หลวงตา ท่านบอกว่า “เป็นผู้เป่ากระหม่อม” ท่านเคยเป็นหลักชัยของเรา แต่ถึงเวลามันเป็นแล้ว เราจะต้องมีจุดยืนนะ อย่า ! อย่าเฮไปกับเขาเราไปร่วมงาน เราไปร่วมแล้วเราไปเชิดชูเรา ไปเพื่อบารมีของครูบาอาจารย์ทั้งนั้น แต่เราไม่ไปสร้างภาระ อย่าไปสร้างภาระ

เราคิดว่าเรามีศรัทธาเรามีความพอใจของเรา เราคิดอย่างไรเราก็ทำอย่างนั้น แล้วทุกคนก็คิดแบบเรา ทุกคนก็คิดแบบเราแล้วทำอย่างนั้น นี่ความคิดของเรานะ ความรู้สึกของเราในหัวใจของเรา นี่คิดมากขนาดไหนมันก็เป็นนามธรรม

แต่เวลามนุษย์คนหนึ่งมันก็ต้องใช้สถานที่ใช่ไหม มนุษย์ ๑๐๐ คน มนุษย์ ๑,๐๐๐ คน มนุษย์แสนคน มนุษย์ล้านคน แล้วเราจะไปทับถมกันหรือ มันจะทำให้เกิดการกระทบกระทั่งกัน.. แต่ความรู้สึกความนึกคิดนี้เวลามันกระทบกระทั่งกัน มันก็กระทบกระทั่งกับใครล่ะ แต่ถ้าเราไปอย่างนั้นมันกระทบกระทั่งนะ เพราะเรามีธาตุ ๔ เห็นไหม

ฉะนั้นเราต้องควบคุมหัวใจของเรา ดูแลหัวใจของเรา.. เราพยายามทำเพื่อประโยชน์นะ ตั้งใจขึ้นมา อย่าตื่น ! อย่าตื่น ! มันเป็นอย่างนี้ เวลาบอกว่ามันเป็นเช่นนี้เอง คุยไม้กันมันเป็นเช่นนี้เอง มันเป็นเช่นนี้เอง พอมันเป็นจริงๆ ขึ้นมาทำไมมันไม่เป็นเช่นนี้เองล่ะ ทำไมมันไหวกันไปหมดล่ะ

มันเป็นเช่นนี้เอง ! แต่เราต้องรักษาหัวใจของเรา ถ้าหัวใจเรารักษาได้ เราเข้าใจเรื่องอย่างนี้ได้.. ถ้าเราเข้าใจเรื่องอย่างนี้นี่มันจะย้อนกลับมา เห็นไหม เวลาเรากำหนดพุทโธ ชัม โหม สัง โหม มรณานุสติ เวลากำหนดความตายๆ พอเกิดความตายแล้วหัวใจมันจะไม่ไปตามอำนาจของมัน

แต่ถ้าเราคิดว่าเราจะอยู่อีกห้าปี จิตใจมันประมาณ มันหาทางออกไปตามใจของมัน แต่ถ้าเรากำหนดมรณานุสติ เรานึกถึงความตายอยู่ เห็นไหม แล้วครูบาอาจารย์นี้ เราเคยคิดอยู่นะว่าท่านจะใช้ชีวิตของท่านสอนเราอีกรอบหนึ่งเป็นครั้งสุดท้าย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาจะไปปรินิพพาน เห็นไหม ไปอยู่กุสินารา “เรามาเพื่อสุภทัตตะคนหนึ่ง”

มรรคนี่ใครก็ว่าดี ใครก็ว่าดี ไม่มีเหตุมีผล ไม่มีรอยเท้าบนอากาศ.. ถ้าไม่มีเหตุมีผลท่านยังใช้ชีวิตของท่าน นี่เข้าสู่มรณะภย ยังเทศน์สอน ยังบอกมาตลอดทาง เราก็คิดว่าครูบาอาจารย์เราท่านจะใช้บั้นปลายชีวิตของท่านสั่งสอนเรา ให้ความเข้มแข็ง มันเป็นอย่างนี้ ! เวลาจิตใจมันเข้าไปสู่มรณะ เข้าไปสู่ความตายแล้วมันไม่หวั่นไหว

ท่านจะพูดบ่อย “หัวใจเราไม่มีอะไรนะ ! หัวใจเราไม่มีอะไรนะ !” แต่พวกเราก็อทนไม่ไหวใช่ไหม ในเมื่อโลกมันมีการรักษาอยู่ ในเมื่อโลกมีเทคโนโลยีต่างๆ ที่พอรักษาได้ เราก็จะรักษากันไป รักษากันโดยธรรม แต่หัวใจของเราเราต้องดูแลของเราด้วย เราจะรักษา เราจะดูแลกัน แต่เราอย่าหวั่นไหว ! เราอย่าหวั่นไหว ถ้าเราไม่มีหลักเกณฑ์ เราก็จะหวั่นไหวไปอย่างนั้น

เราต้องตั้งสตินะ เพราะ ! เพราะเราเป็นลูกศิษย์กรรมฐานใช่ไหม เราเป็นลูกศิษย์กรรมฐาน ครูบาอาจารย์สั่งสอนเรามากแล้ว ฉะนั้นเราต้องมีจุดยืน เราต้องแสดงตัวให้ครูบาอาจารย์ของเราเห็นว่าเราก็มีจุดยืน เราก็มีหลักเกณฑ์ในหัวใจ ถ้าเรายังสั่นไหว เรายังมีความพิริพโร ราพันราไฟ ท่านก็ห่วงเรา.. ทั้งๆ ที่ท่านไม่ห่วงตัวท่าน แต่ท่านห่วงเรา ฉะนั้นเราจะทำตัวเราให้มั่นคง เราทำตัวเราให้เป็นปกติ

ด้วยความเสียใจ ด้วยความสะเทือนใจก็มีทุกๆ คนนั่นล่ะ แต่ถ้าหัวใจเรามั่นคง หัวใจเราปกติ ท่านเห็นว่าเรามั่นคงท่านจะภูมิใจว่าท่านทำงานแล้วประสบความสำเร็จ ท่านสั่งสอนพวกเรา ให้พวกเรามีจุดยืนได้ ท่านสั่งสอนพวกเราให้มีหลักมีเกณฑ์ได้.. เราต้องมีหลักมีเกณฑ์นะ ! เราต้องมีหลักมีเกณฑ์ เอวัง